

Obsah

<i>Daniela Tinková – Jaroslav Lorman</i>	
Předmluva	9
<i>Daniela Tinková</i>	
Mezi psem a vlkem. Osvícenské příšeří v české historiografii	14
I. OSVÍCENSKÝ STÁT A SOCIÁLNÍ DISCIPLINACE	
<i>Jiří Hrbek</i>	
Mezi Bohem a přirozeným právem (Příspěvek k legitimizaci osvícenského panovníka v politické teorii 18. století)	32
<i>Pavel Himl</i>	
Agentury osvícenského blaha. „Francouzské“ souvislosti reforem policie v habsburské monarchii v druhé polovině 18. století	55
<i>Jan Randák – Jan Socha</i>	
„... važ si času, chyt' se práce, zahálky se střež co zrádce“. Lidové prostředí jako objekt osvícenské disciplinace	78
II. SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE	
<i>Zdeňka Stoklásková</i>	
Osvícenství a vznik veřejného zdravotnictví	88
<i>Martina Halířová</i>	
Osvícenský stát a péče o nalezence	106
<i>Vladan Hanulík</i>	
Návštěvnost lázní v českých zemích mezi lety 1750–1850	118
III. VZDĚLÁNÍ, VZDĚLANOST A VZDĚLANECKÁ SOCIABILITA	
<i>Miroslav Novotný</i>	
Děti státu. Školství v českých zemích mezi reformou a tradicí	148
<i>Eduard Maur</i>	
Myšlenkový svět českých osvícenských historiků	164
<i>Dušan Uhlíř</i>	
Myšlenkové dědictví zednářů v moravské a slezské vědě na počátku 19. století.	174

Markéta Krížová

- Od pohanství k barbarství: Sekularizace
„zámořského divocha“ v osvícenském diskursu 185

IV. JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Claire Mádllová

- Představy o jazycích a jejich užívání
(příklad jednoho osvícenského aristokrata) 208

Milan Hlavačka

- „Odkud se bere všechna ta nenávisť?“ Byrokratizovaná
komunikace v osvícenské době a její rozporné vyznění 222

Milena Lenderová

- Sociální a kulturní funkce francouzštiny ve společnosti
českých zemí v období „mezi časy“ 236

V. VÍRA, ZBOŽNOST, CÍRKEV

Jaroslav Lorman

- Rozum osvícený vírou – Poznámky k problematickému
vztahu rozumu a zjevení na příkladech textů Augustina
Zippeho a dalších soudobých morálních teologů 252

Ondřej Bastl

- Josef II – osvícený katolík nebo nepřítel církve? 271

Martin Gaží

- Osvícenský praktik, nebo prelát tmář? Zlatokorunský opat
Bohumír Bylanský v intelektuálním panoramatu druhé
poloviny 18. století 278

Rudolf Svoboda

- Typologie biskupů doby josefinismu pod žezlem
habsbursko-lotrinské dynastie 301

Zuzana Čevelová

- Katolicismus kolem roku 1800 – římskokatolický kněz
jako příslušník jedné sociální vrstvy, podoby pastorace
a její dopad 314

VI. KULTURNÍ A LITERÁRNÍ ŽIVOT

Alena Jakubcová

- Václav Thám, Heinrich Ferdinand Möller
a pražská korunovace knížete Vladislava II.
K problematice korunovačních her v repertoáru
Vlastenského divadla (1791–1792) 326

Marc Niubo

- Italská opera v Thunovském divadle a její osvícenské motivy 341

Marie Ryantová

Osvícenská a preromantická mentalita ve světle památníků
druhé poloviny 18. a počátku 19. století 358

Denisa Nečasová

„Obrana práv žen“ – recepce díla Mary Wollstonecraftové
v českých zemích 370

Václav Petrboř

„Geben Sie uns eine Geschichte der böhmischen Sprache,
ihren Fortgang und Kultur, und... vergessen Sie nicht
zu klassifizieren.“ Několik tezí k počátkům literární
historiografie v českých zemích 382

Michael Wögerbauer

Romány „o ničem“. Pražská spisovatelka Maria Anna Sagarová
(1729-1805) a její ženská poetika románu (1771, 1774) 393